

SAARNAAJA

Tuomasmessun saarnaajana toimiminen on merkittävä luottamustehtävä. Saarnaajan kutsuu messutiimi. Jokaisen Tuomasmessun suunnittelu on oma prosessinsa. Toisaalta saarnan toteuttamiseen liittyy näkökohtia, jotka on välttämätöntä ottaa joka tapauksessa huomioon. Herramme haluaa siunata vaivannäköämme ja sitä kautta Hän myös hoitaa meitä ja uskoamme osana yhteisöä ja koko Kristuksen kirkkoa.

Tähän on koottu sellaisia keskeisiä näkökohtia, jotka saarnaajan on syytä ottaa tehtävässään huomioon:

-Saarna on kiinteä **osa messun kokonaisuutta**. Saarnaajan on hyvä olla riittävän vahvasti mukana koko messun yhteisessä valmisteluprosessissa. Näin vältytään parhaiten siltä, että saarna irrottuisi koko messun linjasta ja toteutuksesta. Toisaalta saarnaajalla on varmasti myös annettavaa muille vastuuhenkilöille. Paras tuloshan syntyy yhteistyönä toisiamme kuullen.

-Messun valmistelutiimi valitsee ja työstää **messun teemaa**. Usein teema liittyy kiinteästi kyseisen sunnuntain kirkkovuoden mukaiseen aiheeseen, mikä on hyvä. Perustelluista syistä voidaan sunnuntain aiheesta poiketa. Sen sijaan saarna ei voi poiketa messun teemasta. Saarnaajaa halutaan kuulla tekstin valinnassa, mutta kaikista messussa luettavista teksteistä on hyvä sopia yhdessä valmistelutiimin kanssa. Saarnan tekstinä voi olla evankeliumi, kirjeteksti tai Vanhan testamentin katkelma.

-Saarnan **kokonaiskeston** maksimi on kaksitoista minuuttia. Sanottava kannattaa miettiä niin, että tällainen aika riittää. Kun on rukoillen riittävän hyvin miettinyt saarnan sisältöä, sen saa varmasti sopimaan sille varattuun aikaan. Hyvä saarna voi olla myös tätä lyhyempi. Saarna on hyvä pitää vapaasti eikä sen luonnollisestikaan tarvitse olla sanasta sanaan kirjoitettu. Tässä kohdin kukin toimikoon parhaiten itselleen sopivan käytännön mukaisesti. Vapaa saarnan pitämisen tapa ei kuitenkaan missään tapauksessa saa venyttää sen kestoja yli sovittua. Messun kokonaiskesto on parhaimmillaan jonkin verran alle kaksi tuntia.

-Tuomasmessun saarnan odotetaan olevan **Kristus-keskeinen**. Puhujalla on lupa käyttää rohkeastikin luontaisia vahvuuksiaan. Luonnollinen esiintymistapa ja katsekontaktin ylläpitäminen on tärkeää. Ilolle ja hymylle kannatta antaa rohkeasti tilaa, silloin kun se on linjassa sisällön kanssa. Saarna voi olla samalla kertaa Kristus-keskeinen ja arkinen. Messun ja sen sisällön pyhyden ei tarvitse merkitä vieraannuttavaa etäisyyttä ja jäykkyyttä. Mahdollisen jännityksen voi myöntää sekä itselleen että muille. Hyvät saarnat voivat olla keskenään erilaisia. Kannattaa muistaa myös se, että kristillisessä uskossamme meitä yhdistää Kristus; eivät välttämättä samanlaiset mielipiteet tai näkemykset eri asioista.

-Tuomasmessussa saarnat pidetään kirkon etuosan **lukupulpetista** tai muuten myös ulkoisestikin kuulijoiden tasolta.

-Myös saarnaajana voit rohkeasti kysyä ajatuksistasi **muiden näkemyksiä**. Omia oivalluksia kannattaa avoimesti testata keskustellen toisten tiimiläisten tai kokonaan muiden henkilöiden kanssa. Myös saarna nousee vahvasti yhteisöstä, vaikka luonnollisesti sen pitäjä itse vastaakin sanomisistaan tai muista tekemisistään.

Tuomasmessun käsikirja 2010

-Kaikkeen Tuomasmessujen valmisteluun liittyy keskeisesti **rukous**. Ilman hyvän Jumalamme Siunausta parhainkin vaivannäkömme tai loistavat ponnistelumme ja suorituksemme ovat vaarassa jäädä vaille syvintä ulottuvuutta. Saarna on tärkeä osa messua. Hyvä on samalla muistaa, että sydän tavoittaa jotain myös siitä, mihin sanat eivät koskaan voi yltää.

Ennen messun alkua saarnaaja tulee kirkkoon viimeistään klo 17.00. Kokoojan huolia helpottaa, kun saarnaaja ilmoittautuu hänelle heti tullessaan. Saarna pidetään alhaalta lukupulpetista tai alttarin edestä. Saarnaajan kannattaa kokeilla mikrofonia miksaajan kanssa. Saarnaaja voi myös lukea evankeliumin, jos näin on sovittu (kts tekstinlukija). Vastuunkantajien yhteinen **rukoushetki** pidetään kappelissa klo 17.30. Saarnaaja osallistuu alku- ja loppukulkueisiin liturgin rinnalla Raamattua kantaen ja hyvästelee pääovella kirkosta lähtijöitä messun päätyttyä. Raamatun hän luovuttaa muille alttarille palautettavaksi.

TEKSTINLUKIJJA

Tekstinlukijan tehtävänä on lukea Raamatun tekstejä ja **kantaa ristiä** alku- ja loppukulkueen kärjessä. Tekstinlukijan valitsee yleensä kokooja. Messussa luettavat tekstit messutiimi valitsee mielellään kyseisen pyhäpäivän teksteistä.

Ennen messun alkua tekstinlukija saapuu kirkkoon viimeistään **klo 17.00** ja ilmoittautuu kokoojalle, jonka kanssa hän tarkistaa lukemisen käytännön järjestelyt sekä kokeilee **mikroфонia**. Siihen puhuttaessa on tärkeää artikuloida huolellisesti ja puhua riittävän hitaasti. Isäntä opastaa häntä ristin kantamisessa ja sen sijoittamisessa alttarille. Rukoushetkessä klo 17.30 isäntä järjestää alkukulkueen ja kertoo loppukulkueen käytännöstä.

Messussa alkulaulun aikana tekstinlukija rauhallisesti kulkien johtaa **kulkueen** pääovelta alttarille, asettaa ristin jalustalleen ja siirtyy saarnatuolin lähelle istumaan. Saarnalaulun aikana lukija siirtyy mikrofonin taakse ja lukee sovitut tekstit. Lukukappaleiden jälkeen lukija sanoo "Tämä on Jumalan sana" johon seurakunta vastaa "Kiitos Jumalalle".

Evankeliumin voi lukea tekstinlukija tai saarnaaja sen mukaan kuin on sovittu. Evankeliumin jälkeen lukija sanoo "Tämä on pyhä evankeliumi", johon seurakunta vastaa "Kiitos sinulle Kristus". Ennen ja jälkeen evankeliumin lauletaan halleluja-hymni. Hymnin aikana kaksi ehtoollisavustajaa tulee kynttilän kanssa seisomaan lukijan rinnalle hänen molemmin puolin.

Messun lopulla sovittuna hetkenä lukija hakee ristin alttarilta ja asettuu käytävän alkupäähän kulkueen ensimmäiseksi odottamaan muita. Liturgi ja saarnaaja asettuvat hänen peräänsä, muut albpukuiset heidän peräänsä ja alttarikynttilöiden kantajat viimeisiksi. Loppulaulun alettua ristin kantaja lähtee rauhallisesti liikkeelle. Pääeteisistä hän palaa takaisin ja tuo ristin alttarille.